

مطالعات اجتماعی

۱ سلجوقیان پس از پذیرش اسلام به کجا مهاجرت کردند؟ اولین پایتخت آن‌ها کجا بود؟

- (۱) ماوراءالنهر - نیشابور
(۲) ماوراءالنهر - هرات
(۳) ماوراءالنهر - اصفهان
(۴) خراسان - نیشابور

۲ بناهای کدام دوره تاریخی در ایران از نظر گنبد و ایوان‌ها کم‌نظیرند؟

- (۱) سامانیان
(۲) ایلخانیان
(۳) تیموریان
(۴) آل بویه

۳ واقعه مهم سال ۶۱۶ قمری در تاریخ ایران و جهان چه بود؟

- (۱) حمله تیمور به ایران
(۲) تأسیس حکومت ایلخانیان
(۳) قیام سرداران
(۴) حمله چنگیز به ایران

۴ کدام گزینه زیر اطلاعات نادرستی درباره‌ی کشورهای ساکن در مشرق و جنوب‌شرق آسیا می‌دهد؟

- (۱) این کشورها در معرض زمین‌لرزه - سونامی و آتشفشان هستند.
(۲) این کشورها از ناهمواری‌های جوان تشکیل شده‌اند.
(۳) در این کشورها مجمع‌الجزایر بسیاری وجود دارد.
(۴) این کشورها در معرض وزش بادهای غربی‌اند.

۵ کدامیک از گزینه‌های زیر ترتیب حملات مغول به سرزمین‌های دیگر را نشان می‌دهد؟

- (۱) چین، غرب مغولستان، ایران
(۲) آسیای صغیر، هند، ایران
(۳) غرب مغولستان، ایران، چین
(۴) چین، ماورالنهر، آسیای صغیر

۶ در ابتدای کدام دوره‌نامه‌ها و فرمان‌های حکومتی و دفترهای دیوانی از عربی به فارسی تغییر کرد؟

- (۱) سامانیان
(۲) سلجوقیان
(۳) غزنویان
(۴) خوارزمشاهیان

سلسله سلجوقی توسط کدام یک از سلسله‌های زیر مغلوب گشت؟

۷

- (۱) سامانیان
(۲) مغولان
(۳) خوارزمشاهیان
(۴) آل بویه

از چه قرنی و چگونه رونق ادبیات فارسی در ایران آغاز گردید؟

۸

- (۱) قرن دوم به بعد، در نتیجهٔ علاقهٔ امیران و وزیران صفاری و سامانی به فرهنگ و زبان ایرانی
(۲) قرن سوم به بعد، در نتیجهٔ علاقهٔ شاهان صفاری و طاهری به فرهنگ و زبان ایرانی
(۳) قرن سوم به بعد، در نتیجهٔ علاقهٔ امیران و وزیران صفاری و سامانی به فرهنگ و زبان ایرانی
(۴) قرن چهارم به بعد، در نتیجهٔ علاقهٔ امیران و وزیران آل بویه و سامانی به فرهنگ و زبان ایرانی

کدام گزینه در رابطه با مغولان نادرست است؟

۹

- (۱) مغولان اقوام بیابانگردی بودند که در سرزمین مغولستان می‌زیستند.
(۲) قبایل مغول تا پیش از چنگیزخان حکومت واحدی داشتند.
(۳) مغولان در زمان خوارزمشاهیان به ایران هجوم آوردند.
(۴) چنگیز رئیس یکی از قبایل مغول بود که حکومت نیرومندی را تشکیل داد.

در کدام دوره محدودۀ جغرافیایی ایران با زمان ساسانیان برابری می‌کرد؟

۱۰

- (۱) غزنویان
(۲) سلجوقیان
(۳) خوارزمشاهیان
(۴) تیموریان

در کدام گزینه ترتیب شخصیت‌های تاریخی زیر صحیح آمده است؟

۱۱

- (۱) وی شام را فتح و محدودۀ جغرافیایی ایران را در حد دورۀ ساسانی رساند.
(۲) وی در سال ۶۵۶ قمری، خلافت عباسی را برانداخت.
(۳) وی امپراتوری پهناوری از مرزهای چین تا شام بنیان نهاد.
(۴) وی به ارمنستان و گرجستان لشکرکشی کرد.

- (۱) ملکشاه - هلاکو - تیمور - آل‌بارسلان
(۲) آل‌بارسلان - هلاکو - تیمور - ملکشاه
(۳) طغرل - هلاکو - چنگیزخان - آل‌بارسلان
(۴) طغرل - هلاکو - تیمور - آل‌بارسلان

ظروف سفالین لعابدار و ظروف زرین فام یا طلایی از جلوه‌های مهم هنر در کدام دورۀ تاریخی است؟

۱۲

- (۱) غزنوی
(۲) سلجوقی
(۳) خوارزمشاهیان
(۴) سامانیان

چه عاملی بعد از قتل خسرو پرویز باعث تضعیف روحیه سپاهیان شد؟

- (۱) نظام طبقاتی، بی‌عدالتی‌ها و تبعیض‌های اجتماعی
- (۲) مالیات‌های سنگین
- (۳) قحطی و شیوع بیماری‌های طاعون و وبا
- (۴) شورش فرماندهان و دخالت آن‌ها در رقابت‌های سیاسی

تشکیلات اداری و حکومتی سلجوقیان بر اساس کدام سلسله‌ها پایه‌گذاری شده بود؟

- (۱) سامانی - غزنوی
- (۲) سامانی - صفاری
- (۳) صفاری - غزنوی
- (۴) سامانی - آل‌بویه

با ضعف و ناتوانی کدام سلسله محمود غزنوی بر خراسان تسلط یافت؟

- (۱) علویان طبرستان
- (۲) صفاریان
- (۳) سامانیان
- (۴) آل‌بویه

در دوران کدام حکومت ایرانی پس از اسلام، حرم امامان در نجف، کربلا و کاظمین بازسازی شد؟

- (۱) علویان طبرستان
- (۲) صفاریان
- (۳) سامانیان
- (۴) آل‌بویه

پایتخت امویان کدام شهر بود؟

- (۱) مدینه
- (۲) عراق
- (۳) کوفه
- (۴) شام

در چه قرن‌هایی هجوم مغولان یکی از تلخ‌ترین و سخت‌ترین دوران تاریخی برای مردم ایران بود؟

- (۱) قرن‌های هفتم تا نهم هجری
- (۲) قرن‌های پنجم تا هفتم هجری
- (۳) اواخر قرن هشتم هجری
- (۴) قرن‌های پنجم و ششم هجری

عامل پراکندگی زبان فارسی در هند و آسیای صغیر به ترتیب در زمان کدام سلسله‌های ترک نژاد اتفاق افتاد؟

- (۱) غزنویان - خوارزمشاهیان
- (۲) خوارزمشاهیان - غزنویان
- (۳) سلجوقیان - غزنویان
- (۴) غزنویان - سلجوقیان

متن زیر درباره رونق و توسعه شهرهای سلجوقی و معماری این دوره است چند اشتباه محتوایی در متن دیده می‌شود؟ در دوره سلجوقی به سبب آرامش و رونق بازرگانی، شهرها گسترش یافتند. ری، نیشابور و بغداد از پایتخت‌های سلجوقی بودند، در ساختن مساجد ایرانی، حیاط و چهار ایوان اطراف آن معمول گردید. کاشی‌کاری از ابتکارات مهم معماران ایرانی برای تزئین بناها بود.

- (۱) یک مورد
- (۲) دو مورد
- (۳) سه مورد
- (۴) چهار مورد

۲۱ کدام سلسله‌های تشکیل شده در بین قرن سوم تا پنجم هجری در ایران، ریشه و تبار ایرانی نداشتند؟

- (۱) آل بویه
(۲) صفاریان
(۳) سامانیان
(۴) علویان طبرستان

۲۲ نتیجه جنگ ملازگرد در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) نواحی شرقی دریای مدیترانه به تصرف سلجوقیان درآمد.
(۲) آلبارسلان توانست به حکومت ارمنستان و گرجستان برسد.
(۳) بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر به تصرف سلجوقیان درآمد.
(۴) بغداد تسخیر و خلافت عباسی از بین رفت.

۲۳ ترتیب کدام گزینه راجع به شخصیت‌های تاریخی زیر صحیح است؟

- (۱) او سلطان مسعود غزنوی را شکست داد.
(۲) در نتیجه پیروزی‌های وی، بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر به تصرف سپاهیان سلجوقی درآمد.
(۳) وی به سبب لشکرکشی‌های پی‌درپی به هندوستان در تاریخ شهرت دارد.
(۴) او خلافت فاطمی مصر را از میان برداشت.

- (۱) طغرل - ملک‌شاه - محمود غزنوی - طغرل
(۲) طغرل - آلبارسلان - محمود غزنوی - طغرل
(۳) طغرل - آلبارسلان - محمود غزنوی - ملک‌شاه
(۴) ملک‌شاه - طغرل - مسعود غزنوی - آلبارسلان

۲۴ کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) پس از مرگ آخرین ایلخان مغول ابوسعید، حکومت ایلخانان فرو پاشید.
(۲) واقعه مهم سال ۶۵۶ هجری قمری قتل خلیفه عباسی و انقراض این سلسله بود.
(۳) هلاکوخان پس از تأسیس ایلخانان، خلافت عباسی را منقرض کرد.
(۴) اروپاییان پس از جنگ‌های صلیبی، علاقمند به رابطه سیاسی و بازرگانی با کشورهای مسلمان و آسیایی شدند.

۲۵ قلمرو کدام فاتح بزرگ تاریخ از مرزهای چین تا شام بود؟

- (۱) تیمور
(۲) هلاکوخان
(۳) چنگیزخان
(۴) شاهرخ

۲۶ بناهای کدام ایلخان مغول از نظر بلندی گنبدها و ایوان‌ها کم‌نظیرند؟

- (۱) هلاکو
(۲) غازان‌خان
(۳) الجایتو
(۴) ابوسعید

چرا سلاطین سلجوقی سعی می‌کردند خود را مطیع و پشتیبان دستگاه خلافت نشان دهند؟

- ۱) برای دفع تهدیدات خلفای عباسی و ترویج دین اسلام
- ۲) برای استفاده از پشتیبانی دستگاه خلافت در گسترش قلمرو اسلام
- ۳) برای افزایش محبوبیت و مقبولیت خود نزد دستگاه خلافت
- ۴) برای مشروعیت بخشیدن به حکومت خود و جلب نظر مردم

در اواخر دوره ساسانی کدام عوامل، منبع مهم درآمد حکومت ساسانی را از بین برد؟

- ۱) خوشگذرانی‌های شاه و درباریان و عدم نظارت بر ماموران مالیاتی
- ۲) عدم کنترل بر حاکمان ولایات و نظارت نادرست بر سیستم مالیاتی
- ۳) فقر مردم و عدم توانایی آن‌ها در پرداخت مالیات
- ۴) طغیان رودهای دجله و فرات و شکسته شدن سدها

خلافت عباسی در چه قرنی رو به ضعف نهاد؟

- ۱) اول هجری
- ۲) دوم هجری
- ۳) سوم هجری
- ۴) چهارم هجری

در کدام گزینه ارتباط صحیح تاریخی وجود دارد؟

- ۱) یورش بزرگ در اواخر قرن ۸ هجری به ایران - پایتختی سمرقند - تیمور
- ۲) یورش بزرگ در اواخر قرن ۸ هجری ایران - پایتختی سمرقند - هلاکو
- ۳) انقراض عباسیان - فروپاشی ایلخانان - ابوسعید
- ۴) انقراض عباسیان - پایتختی سمرقند - هلاکو

در قرن‌های پنجم تا هفتم هجری در معماری کشور چه مواردی به اوج خود رسید؟ و این دستاورد مربوط به کدام سلسله بود؟

- ۱) گنبدها و ایوان‌ها تیموری
- ۲) آجرکاری و کاشی‌کاری - سلجوقیان
- ۳) گنبدها و ایوان‌ها - سلجوقیان
- ۴) آجرکاری و کاشی‌کاری - تیموری

ساختن حیاط و چهار ایوان اطرافش در بنای مساجد ایرانی از کدام دوره متداول گردید؟

- ۱) سامانی
- ۲) ایلخانان
- ۳) سلجوقیان
- ۴) تیموریان

وزیر طغرل سلجوقی که بود؟

- ۱) خواجه نظام‌الملک
- ۲) عمیدالملک کندی
- ۳) خواجه نصیرالدین توسی
- ۴) خواجه رشیدالدین فضل‌الله

۳۴ چرا هوای تبت مانند نواحی قطبی سرد است؟

- (۱) دور بودن از دریاها
(۲) ارتفاع زیاد
(۳) قرار گرفتن در عرض‌های جغرافیایی بالاتر
(۴) دور بودن از بادهای باران‌آور

۳۵ بازسازی حرم مطهر امامان در نجف، کربلا و کاظمین در دوران کدام سلسله انجام شد؟

- (۱) علویان
(۲) آل بویه
(۳) طاهریان
(۴) عباسیان

۳۶ لشکرکشی به ارمنستان - تصرف بخش وسیع از آسیای صغیر و فتح شام به ترتیب در زمان کدام سلاطین سلجوقی اتفاق افتاد؟

- (۱) آلبارسلان - آلبارسلان - ملکشاه
(۲) ملکشاه - آلبارسلان - طغرل
(۳) آلبارسلان - طغرل - ملکشاه
(۴) طغرل - طغرل - ملکشاه

۳۷ در کدام گزینه پاسخ مناسب برای نقشه زیر آمده است؟

- (۱) مجمع‌الجزایر
(۲) اقیانوس
(۳) ناهمواری
(۴) مرکز کشور



- (۱) اندونزی - آرام - کوه‌های گریت دیواید - کانبرا
(۲) زلاندنو - هند - بیابان ویکتوریا - کانبرا
(۳) اندونزی - هند - بیابان ویکتوریا - کانبرا
(۴) اندونزی - آرام - بیابان ویکتوریا - سیبری

۳۸ کدام قسمت آسیا جزء ناهمواری‌های جوان است؟

- (۱) شرق و جنوب شرقی
(۲) غرب و جنوب غربی
(۳) شمال و شمال شرقی
(۴) مرکز و شرق آسیا

۳۹ وزیر طغرل سلجوقی که بود؟

- (۱) خواجه نظام‌الملک
(۲) عمیدالملک کندی
(۳) خواجه رشیدالدین فضل‌الله
(۴) خواجه نصیرالدین طوسی

۴۰ کدام عامل در زمان ساسانیان روحیه سپاهیان را تضعیف کرده و توان جنگی آن‌ها را کاهش می‌داد؟

- (۱) شورش‌های فرماندهان و عدم رسیدگی آن‌ها به امور لشگری
(۲) نظام طبقاتی و تبعیض‌های اجتماعی
(۳) شورش‌های فرماندهان و پیشروی سریع سپاه اسلام به مرزها
(۴) شورش‌ها فرماندهان و دخالت فرماندهان در رقابت‌های سیاسی

۴۱

در عبارات داده شده چند اشتباه وجود دارد؟

- (الف) تیمور فاتح بزرگ در اواخر قرن هشتم از سمت شمال غرب به ایران حمله کرد.
 (ب) پایتخت تیمور شهر هرات بود.
 (پ) تیموریان سرانجام با ظهور حکومت صفویان از میان رفتند.
 (ت) تیمور در اندیشه چین به پکن لشکر کشید و آنجا را تصرف کرد.

- (۱) یک اشتباه
 (۲) دو اشتباه
 (۳) سه اشتباه
 (۴) چهار اشتباه

۴۲

چرا سلاطین خوارزمشاه خود را مطیع دستگاه خلافت نشان می‌دادند؟

- (۱) اتحاد مسلمانان - تقویت روحیه سپاه
 (۲) مشروعیت بخشیدن به حکومت - اتحاد مسلمانان
 (۳) به دست آوردن اعتماد مردم - تقویت روحیه سپاه
 (۴) مشروعیت بخشیدن به حکومت - جلب نظر مردم

۴۳

چند ارتباط صحیح بین موارد زیر وجود دارد؟

- تصرف سواد - عمر
 نبرد قادسیه - ابوبکر
 نبرد نهاوند - عمر
 نبرد قادسیه - کشته شدن رستم فرخزاد
 نبرد قادسیه - تصرف تیسفون
 نبرد نهاوند - ضربه نهایی بر پیکر ارتش ساسانی

- (۱) یک ارتباط صحیح
 (۲) دو ارتباط صحیح
 (۳) سه ارتباط صحیح
 (۴) چهار ارتباط صحیح

۴۴

در کدام گزینه ارتباط نادرستی وجود دارد؟

- (۱) هارون الرشید - قتل عام برمکیان
 (۲) مأمون - قرار دادن بغداد به عنوان مرکز خلافت عباسی
 (۳) اولین خلیفه عباسی - سفاح
 (۴) بنای بغداد - منصور

۴۵

پیروزی در نبرد ملازگرد و پایتختی نیشابور به ترتیب در زمان کدام شاهان سلجوقی روی داد؟

- (۱) آلبارسلان - طغرل
 (۲) طغرل - آلبارسلان
 (۳) آلبارسلان - ملکشاه
 (۴) ملکشاه - طغرل

۴۶

کدام سلسله توانست زبان فارسی را در هند گسترش دهد؟

- (۱) سلجوقیان
 (۲) صفاریان
 (۳) غزنویان
 (۴) خوارزمشاهیان

چرا سلطان جلال‌الدین خوارزمشاه در جنگ با مغولان نتوانست کاری از پیش ببرد؟

- (۱) اختلافات و درگیری‌های داخلی
 (۲) یاری نکردن خلیفه عباسی
 (۳) عدم یکپارچگی سیاسی در ایران
 (۴) شورش‌های فرماندهان و ضعف روحیه سپاهیان

مقدمه تصرف خراسان توسط محمود غزنوی چه بود؟

- (۱) پیروزی محمود بر علویان طبرستان
 (۲) پیروزی محمود بر مدعیان
 (۳) ضعف سامانیان
 (۴) ضعف آل بویه

جلگه گنگ و سند در تقسیم‌بندی اشکال زمین در آسیا جزء کدام یک از موارد زیر است؟

- (۱) فلات‌های بلند
 (۲) سرزمین‌های پست
 (۳) مجمع‌الجزایر آتشفشانی
 (۴) سرزمین‌های دلتایی

تحول و واقعه مهم در ادبیات فارسی در قرن‌های تاریخی پنجم و ششم هجری چه بود؟

- (۱) گسترش زبان فارسی در شرق
 (۲) گسترش زبان فارسی در غرب
 (۳) ورود زبان فارسی
 (۴) ورود واژه‌های ترکی به زبان فارسی

سرزمین‌های جنوب آسیا در بیشتر مواقع سال چه نوع آب‌وهوایی دارند؟

- (۱) سرد
 (۲) قاره‌ای یا ابری
 (۳) گرم
 (۴) سرد و خشک

اروپاییان بعد از کدام واقعه علاقمند به رابطه سیاسی، بازرگانی با کشورهای مسلمان و آسیایی شدند؟

- (۱) نبرد ملازگرد
 (۲) حمله مغولان به ایران
 (۳) جنگ‌های صلیبی
 (۴) حمله تیمور به ایران

در کدام گزینه قاره‌های جهان به ترتیب وسعت صحیح آمده است؟

- (۱) آسیا، آفریقا، آمریکای شمالی
 (۲) آسیا، آمریکای شمالی، آفریقا
 (۳) آفریقا، آسیا، اروپا
 (۴) آسیا، آفریقا، قطب جنوب

کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد تیمور نادرست است؟

- (۱) در اواخر قرن هشتم هجری به ایران حمله کرد.
 (۲) یکی از فاتحان مشهور تاریخ است.
 (۳) پایتخت خود را هرات اعلام کرد.
 (۴) با ظهور حکومت صفویان در ایران از میان رفت.

نخستین بار در زمان کدام سلطان ترک نژاد بخش وسیعی از آسیای صغیر به تصرف ایران در آمد؟

- (۱) طغرل
 (۲) آلبارسلان
 (۳) سلطان محمود غزنوی
 (۴) سلطان ملکشاه

- (۱) اصول معماری مصری
 (۲) اصول معماری هخامنشی
 (۳) اصول معماری اعراب
 (۴) اصول معماری ایران باستان دوره ساسانی

- (۱) اختلافات و درگیری‌های داخلی
 (۲) عدم حمایت خلیفه عباسی
 (۳) عدم یکپارچگی و اتحاد ایران از نظر سیاسی
 (۴) سلطه مغولان بر سرداران محلی

- (۱) آلب ارسلان - ملکشاه
 (۲) طغرل - ملکشاه
 (۳) طغرل - آلب ارسلان
 (۴) ملکشاه - طغرل

- (۱) آسیا - آمریکای شمالی
 (۲) آسیا - آفریقا
 (۳) آمریکای شمالی - آسیا
 (۴) آسیا - آمریکای جنوبی

- (۱) از اواخر قرن هشتم هجری از سمت شمال شرق وارد ایران شد.
 (۲) یکی از فاتحان مشهور در تاریخ است.
 (۳) او هرات را پایتخت خود قرار داد.
 (۴) امپراتوری او از چین تا شام گسترش یافته بود.

- (۱) سواحل خلیج فارس و اقیانوس هند
 (۲) سواحل شرقی اقیانوس آرام و جنوب اقیانوس هند
 (۳) سرزمین‌های مجاور دریاها از دریای سرخ تا جزیره تایوان در شرق چین
 (۴) سرزمین‌های مجاور دریاها از دریای مدیترانه تا اقیانوس آرام

- (۱) بی‌عدالتی و تبعیض‌های اجتماعی
 (۲) عدم پرداخت به موقع مواجب سربازان
 (۳) رقابت‌های دربار ساسانی و قتل شاهان
 (۴) شورش فرماندهان و دخالت آن‌ها در رقابت‌های سیاسی

۶۳ در آستانه حمله چنگیز به ایران کدام شهر بزرگ‌ترین مرکز علمی، ادبی و مذهبی در ایران بود؟

- (۱) بخارا
(۲) خوارزم
(۳) قندهار
(۴) خراسان

۶۴ ارتباط کدام سلسله‌ها با خلیفه عباسی خصمانه بود؟

- (۱) طاهریان و آل‌بویه
(۲) آل‌بویه و صفاریان
(۳) صفاریان و سامانیان
(۴) طاهریان و صفاریان

۶۵ هنرنگاری در زمان کدام سلسله به شکوفایی رسید؟

- (۱) سلجوقیان
(۲) ایلخانان
(۳) تیموریان
(۴) سامانیان

۶۶ در آستانه هجوم مغول‌ها، کدام شهر بزرگ‌ترین مرکز علمی، ادبی و مذهبی ایران بود؟

- (۱) خراسان
(۲) هرات
(۳) اصفهان
(۴) سمرقند